

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Családi Tartási Kötelezettségek > Romania

Családi tartási kötelezettségek

 Románia

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás jogi kötelezettsége azt a törvényi követelményt jelenti, mely szerint egy adott személy egy másik személy számára köteles biztosítani a megélhetéshez szükséges eszközöket (ideértve a szellemi szükségletek kielégítését is); a kiskorú gyermekekre vonatkozó szülői tartási kötelezettség körében emellett biztosítani kell a gyermekek felneveléséhez, oktatásához és szakképzéséhez szükséges eszközöket.

A tartási kötelezettség házastársak, egyenesági rokonok és testvérek, illetve a jogszabályokban meghatározott egyéb személyek között áll fenn (a román polgári törvénykönyv 516. cikke).

A tartási kötelezettség fennáll a korábbi házastársak között (a polgári törvénykönyv 398. cikke). A tartási kötelezettség nem keverendő össze a házasság felbontása során fizetett kártérítéssel vagy kártalanítással.

Az a házastárs, aki hozzájárult a másik házastárs gyermekének a tartásához, köteles a gyermek részére annak kiskorúsága idejére tartást biztosítani, de csak akkor, ha a gyermek vér szerinti szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (1) bekezdése). A gyermek ugyanakkor köteles lehet tartást nyújtani annak a személynek, aki 10 évig ilyen tartást biztosított neki (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (2) bekezdése).

Annak a személynek az örökösei, aki köteles volt a kiskorút eltartani, vagy aki jogi kötelezettség nélkül nyújtott ilyen tartást, az örökölt vagyon értékétől függően – a tartásban részesülő személy kiskorúsága idejére – kötelesek folytatni a tartás biztosítását, ha a kiskorú szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők és gyermekeik közötti tartási kötelezettséget a polgári törvénykönyv 499. és 525. cikke szabályozza. A szüleiktől tartást igénylő kiskorúak akkor tekinthetők nélkülözőnek, ha – bár adott esetben rendelkeznek vagyonnal – munkájukkal nem tudják fenntartani magukat. Ha azonban a szülők a saját megélhetésük veszélyeztetése nélkül nem képesek a tartást biztosítani, a családjogi bíróság beleegyezhet abba, hogy a tartást a gyermek vagyontárgyainak eladásából fedezzék, a legszükségesebb vagyontárgyak kivételével.

Ha a nagykorúságát (18. életévét) betöltött gyermek folytatja a tanulmányait, a szülők a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb 26 éves koráig kötelesek a gyermek tartására.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat?

Melyek az eljárás fő elemei?

A felperes jogosult a saját vagy az alperes kötelezett állandó lakhelye szerint illetékességgel rendelkező bírósághoz köteles fordulni. A tartásdíj megállapítására vonatkozó kereset benyújtható akár önállóan, akár pedig a bontóper, az apaság megállapítására irányuló vagy a kiskorú gyermek szülői felügyeletére vonatkozó, illetve a kiskorú állandó lakóhelyét megállapító eljárás során. Az illetékességgel rendelkező bíróság elnökének végzésével a bíróság olyan ideiglenes intézkedéseket rendelhet el, amelyek csak az érdemi eljárásra vonatkozó határozat kibocsátásáig érvényesek. Az első fokú eljárás több szakaszból áll. Az írásbeli szakasz magában foglalja a kereset, az ellenkérelem és a viszontkereset benyújtását; lehetőség van biztosítási intézkedések megtételére, elrendelhető például lefoglalás vagy zárlat; a feleket beidézik és eljuttatják részükre az eljárási dokumentumokat. A szóbeli szakasz a bírósági tárgyalást foglalja magában, amelynek során eljárási kifogások emelhetők, és bizonyítékok nyújthatók be. Ezt a tanácskozási szakasz, majd a bíróság határozatának meghozatala követi.

Ha a házasság felbontása közös megegyezéssel történik (amelyet közjegyző is megállapíthat), a felek megegyezhetnek a váláshoz kapcsolódó minden egyéb kérdéstről, beleértve azt is, hogy a szülők hogyan járulnak hozzá a gyermekek felnevelésének, szakképzésének vagy tanulmányainak költségeihez.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A tartásdíjjal kapcsolatos kérdésekben a felek főszabályként eljárhatnak képviselőjük útján. Ha azonban a tartásdíjra vonatkozó kérelmet házasság felbontására irányuló eljárással kapcsolatban nyújtják be, a házas felek a bontókeresetben csak a polgári perrendtartás 920. cikkében meghatározott bizonyos esetekben járhatnak el képviselőjük útján.

Amennyiben külön kérelmet nyújtanak be a tartásdíj megállapítása, illetve annak emelése vagy csökkentése tárgyában feleket a szokásos módon képviselheti ügyvéd vagy más képviselő; ha a képviselő nem ügyvéd, akkor nem mondhat záró perbeszédet a tárgyaláson. A kiskorút a törvényes képviselője (a szülő, vagy kivételesen esetben a szülői felügyeletet gyakorló más személy) képviseli. A nagykorúságát betöltött gyermekekre vonatkozó kérelmet az adott gyermek a saját nevében nyújtja be.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az alperes kötelezett vagy a felperes jogosult lakóhelye szerint illetékes bíróság a román igazságügyi atlasz segítségével állapítható meg, amely az Igazságügyi Minisztérium weboldalán, a bírósági portálon érhető el: <https://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Nem, mert a kérelmezőnek nem kötelező ügyvédi képviseletet vagy segítséget igénybe vennie.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A tartásdíj megállapítása vagy módosítása iránti kérelmek esetében 20 RON illeték fizetendő, a bírósági illetékekről szóló 80/2013. sz. sürgősségi kormányrendelet 15. cikkének e) pontja értelmében. Az ügyvéd általi képviselet nem kötelező. Ha az érintett félnek nincs elegendő jövedelme, akkor költségmentességet igényelhet,

hogyan fedezze az ügyvéd díját vagy a tárgyalás egyéb költségeit.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartást a kérelmező szükségleteire és a fizetésre kötelezett személy lehetőségeire való tekintettel ítélik meg. Főszabály szerint a tartást természetben kell nyújtani, úgy, hogy biztosítsa a szükséges megélhetési eszközöket. Az esetek többségében azonban a bíróságok a gyakorlatban a tartásdíjat pénzben állapítják meg: rögzített összegként, vagy a kötelezett havi jövedelmének bizonyos százalékában. (a polgári törvénykönyv 530. cikke). A jogszabály szerint a rögzített összegben megállapított tartásdíj negyedévente az infláció mértékének megfelelően kiigazításra kerül.

Ha a tartásra valamely szülő kötelezett, akkor a tartás mértéke egy gyermek esetében a szülő havi nettó jövedelmének egynegyede, két gyermek esetében egyharmada, három gyermek esetében pedig a fele lehet legfeljebb. A jogszabályok szerint a gyermekek, valamint a más személyek részére fizetendő tartásdíj együttes összege nem haladhatja meg a kötelezett személy havi nettó jövedelmének felét (a polgári törvénykönyv 529. cikke).

Ha a tartást nyújtó személy anyagi forrásait vagy a tartásban részesülő személy szükségleteit illetően bármilyen változás áll be, a családjogi bíróság egy új eljárásban növelheti vagy csökkentheti a tartásdíjat, vagy szükség szerint elrendelheti a tartásdíj kifizetésének megszüntetését (a polgári törvénykönyv 531. cikke).

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartási kötelezettséget természetben kell teljesíteni úgy, hogy biztosítsa a szükséges megélhetési eszközöket, és adott esetben fedezze az oktatás, a szakképzés és a tanulmányok költségeit is (a polgári törvénykönyv 530. cikke). Ha a tartási kötelezettséget önként nem teljesíti természetben a kötelezett, akkor a családjogi bíróság elrendeli a tartásdíj pénzben történő megfizetését. A tartásdíj megállapítható rögzített összegként, vagy a tartásra kötelezett személy havi nettó jövedelmének bizonyos százalékában.

A tartásdíjat a felek megegyezése szerinti, vagy ilyen megállapodás hiányában a bíróság határozatával megállapított időpontokban rendszeresen fizetett részletekben kell teljesíteni. A felek megegyezhetnek, vagy alapos indok alapján a bíróság dönthet úgy, hogy a tartásdíjat a tartásra jogosult személy tartási szükségleteit egy hosszabb időszakra vagy a tartási kötelezettség fennállásának teljes időszakára vonatkozóan fedező átalányösszegben kell előre megfizetni, amennyiben a tartásra kötelezett rendelkezik az e kötelezettség teljesítéséhez szükséges forrásokkal (a polgári törvénykönyv 533. cikke).

A kiskorú részére megállapított tartásdíjat a kiskorú törvényes képviselőjének részére kell megfizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Mivel a legtöbb esetben a tartásdíjat pénzben állapítják meg, az érvényesítés leggyakrabban alkalmazott módja a munkabérből (havi jövedelemből) történő letiltás. Az érvényesítés ritkábban a kötelezett ingó vagy ingatlan vagyontárgyainak elárverezése útján történik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Ami a tartási követelés behajtását illeti, a polgári perrendtartás 728. cikke úgy rendelkezik, hogy a tartásdíj címén fizetendő összegek behajtása legfeljebb a kötelezett rendszeres havi nettó jövedelmének a felére

terjedhet ki. Ha ugyanarra az összegre több behajtási eljárás is folyamatban van, akkor a tényleges behajtható összeg – a követelés jellegétől függetlenül – nem haladhatja meg az adós nettó havi jövedelmének felét.

Amennyiben egy jogosult egy időben több olyan ingó vagy ingatlan vagyontárgy lefoglalására nyújt be kérelmet, amelyeknek az értéke egyértelműen meghaladja a fizetendő tartozás összegét, a végrehajtás helye szerinti bíróság bizonyos vagyontárgyakra korlátozhatja a végrehajtást (a polgári perrendtartás 701. cikke).

A tartozás végrehajtás útján történő behajtása befejeződik például, amennyiben a végrehajtási végzésben megjelölt kötelezettség teljes egészében teljesült és a végrehajtási illetéket is megfizették; továbbá amennyiben a végrehajtás lefoglalható vagyontárgyak hiányában, vagy az ilyen vagyontárgyak értékesítésének lehetetlensége folytán nem végezhető el vagy nem folytatható; vagy amennyiben a végrehajtást törlik (a polgári perrendtartás 702. cikke).

A végrehajtás kérelmezésére vonatkozó jog három évig áll fenn. A végrehajtás útján történő behajtás ellen a végrehajtás helye szerinti bíróságnál lehet fellebbezéssel élni. Az illetékes bíróság mindaddig felfüggesztheti a végrehajtást, amíg a fellebbezés tárgyában döntés nem születik (a polgári perrendtartás 719. és azt követő cikkei).

Amennyiben a végrehajtási végzést vagy magát a végrehajtást törlik, az érintett fél jogosult a végrehajtást megelőző állapot helyreállítására (a polgári perrendtartás 723. és azt követő cikkei).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Nem alkalmazható.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Nem alkalmazható.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A 4/2009/EK tanácsi rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény és az 1956. évi New York-i egyezmény szerint a kérelmező a román igazságügyi minisztérium útján nyújthatja be a tartás iránti kérelmét, ha a kötelezett egy olyan uniós tagállamban lakik, amely részese a 2007. évi hágai egyezménynek vagy az 1956. évi New York-i egyezménynek.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Románia Igazságügyi Minisztériuma

Strada Apolodor 17, 5. szektor, Bukarest 050741

Nemzetközi Jogi és Igazságügyi Együttműködési Főosztály (Direcția Drept Internațional și Cooperare Judiciară)

Fax +40372041079 vagy +40372041084, e-mail ddit@just.ro

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem, a kérelmezőnek fel kell vennie a kapcsolatot országának a 4/2009/EK tanácsi rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény vagy az 1956. évi New York-i egyezmény szerint kijelölt központi küldő hatóságával.

Ezek után a kötelezett országának központi küldő hatósága felveheti a kapcsolatot Románia központi fogadó hatóságával:

- Románia Igazságügyi Minisztériumával, a 4/2009/EK tanácsi rendelet és a 2007. évi hágai egyezmény alapján benyújtott kérelmek, vagy
- a Bukaresti Ügyvédi Kamarával (Baroul București), az 1956. évi New York-i egyezmény alapján benyújtott kérelmek tekintetében.

A kérelmet ezek után a hatáskörrel rendelkező bírósághoz nyújtják be.

Külföldön tartózkodó kötelezett a kérelmét benyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Külföldön tartózkodó kötelezett kérelmező a kérelmét benyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz. Az alperes vagy a kötelezett lakóhelye alapján illetékességgel rendelkező román bíróságok elérhetőségei megtalálhatók a bírósági portálon: <https://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, a román polgári törvénykönyv 2612. cikke értelmében a tartási kötelezettségekre vonatkozó jogot az Európai Unió joga szerint, azaz a tartási kötelezettségekre vonatkozó jogról szóló 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv alapján kell megállapítani.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem alkalmazható.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges egyes intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvény szerint a tartásra vagy egyedi intézkedésekre vonatkozó kérelem beérkezését követően az Igazságügyi Minisztérium az eljárás lefolytatása céljából továbbítja a kérelmet a személyes adatokat birtokló, hatáskörrel rendelkező hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz.

A rendelet 46. cikke szerint a központi hatóságon keresztül benyújtott kérelmek esetében teljes költségmentesség biztosítható azon kérelmező részére, aki a 18. életévét még nem töltötte be vagy aki folytatja a tanulmányait és még nem töltötte be a 21. életévét, továbbá aki kiszolgáltatott személynek minősül.

Az Igazságügyi Minisztérium a külföldről érkezett kérelmeket közvetlenül az illetékes helyi ügyvédi kamarához továbbítja. Az ügyvédi kamara vezetője sürgősséggel, hivatalból kibocsát egy kötelező erejű határozatot,

amelyben ügyvédet rendel ki. A kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjának megfizetésére is.

Ezt követően a végrehajtási végzés beszerzése után a kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel a bíróságtól, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjának megfizetésére is. Az ügyvéd az illetékes helyi bírósági végrehajtóhoz benyújtja a végrehajtási kérelmet, a végrehajtási végzést és az ügyvédi kamara vezetőjének határozatát.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Románia elfogadta a tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges bizonyos intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvényt.

Központi továbbító hatóságként Románia Igazságügyi Minisztériumát jelölték ki, amely továbbítja a rendelet 53. és 56. cikkeiben megjelölt kérelmeket. Miután a jogosulttól vagy a kötelezettől a szükséges bizonyító okiratok beérkeztek, az Igazságügyi Minisztérium kitölti a kérelem A. részét, és segítséget nyújthat a jogosult vagy a kötelezett számára a kérelem B. részének kitöltésében.

Az Igazságügyi Minisztérium az egyedi intézkedésekre és a tartásra vonatkozó kérelmek fogadására kijelölt megkeresett központi hatóság. Az Igazságügyi Minisztérium a kérelmek beérkezését követően az eljárás lefolytatása céljából elküldi azokat a személyes adatokkal rendelkező, illetékes hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Last update: 14/08/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.